

## Oponentský posudek na bakalářskou esej

**Markéta Zítková, Česká šlechtična a její rodina v raném novověku ve světle písemných pramenů osobní povahy, bakalářská práce, Fakulta humanitních studií, Univerzita Karlova v Praze, Praha 2006, 73 stran textu.**

---

Markéta Zítková se v předložené bakalářské esejí zaměřila prostřednictvím příkladů životních osudů několika šlechticů na způsob života představitelů české šlechty a jejich rodin v raném novověku, přičemž se opřela především o písemné prameny osobní povahy, tedy o prameny soukromého charakteru.

V úvodních pasážích autorka nejprve definovala pojem „prameny soukromého charakteru“ jako veškerý písemný materiál vzniklý primárně pro soukromou potřebu samotného autora, případně pro jeho nejbližší okolí. V podkapitole I. 3 pak rámcově pojednala otázku způsobu a metody zpracování, přičemž zejména specifikovala rozdělení informací na přímé a nepřímé. Dále zde uvedla, že „témata, která bude ve své bakalářské esejí zpracovávat, volila s ohledem na jejich souvislost, respektive vztah ke každodennímu životu raněnovověké šlechtické rodiny, neboť tato stránka života se v použitých dokumentech zrcadlí nejvýrazněji“.

Střední část bakalářské esejí věnovala Markéta Zítková (kapitola II. „Medailonky šlechticů“, s. 14 - 39) životním příběhům šesti žen – více či méně známých představitelů raněnovověkých českých šlechtických rodů. Jednalo se o Alžbětu Lidmilu z Lisova, Polyxenu Lobkovicovou z Pernštejna, Alžbětu Homutovou z Cimburka, Zuzanu Černínovou z Harasova, Alžbětu Myslíkovou z Chudenic a Kateřinu Žerotínovou z Valdštejna.

Stěžejní součástí práce představuje oddíl III. Nazvaný „Kapitoly života v raném novověku“ (s. 40 – 68), kde se autorka soustředila na tři základní problémové okruhy: za první „Sňatek a manželství“ (s. 40 – 49), za druhé „Děti, rodina, rodinné vztahy a smrt“ (s. 49 – 58) a za třetí „Šlechtická rodina jako vrchnost“ (s. 59 – 68). Následující závěrečná pasáž (s. 69 – 71) obsahuje především rekapitulaci jednotlivých postupných kroků, podle nichž autorka svoji závěrečnou bakalářskou práci vytvářela. Zde se také čtenář poprvé seznámí s tím, proč autorka zahrnuje mezi tři sledované problémové roviny otázku vztahů mezi vrchností a poddanými. Bakalářskou esejí Markéty Zítkové pak uzavírá „Seznam pramenů a literatury“ rozčleněný na dvě skupiny – „Edice pramenů“ a „Literatura“.

Markéta Zítková zvolila pro svoji bakalářskou esejí bezesporu nosné téma a přistoupila k jeho zpracování se zaujetím. Sledovanou problematiku logicky rozčlenila do jednotlivých ucelených bloků. Ve stěžejní části práce však bylo možné do pojednávané problematiky proniknout poněkud hlouběji. A k tomu by bylo např. vhodnější, respektive účelnější strukturovat třetí oddíl detailněji než pouze do tří problémových okruhů. Podobně v podkapitole I. 3 „Způsob a metoda zpracování“ se jedná spíše jen o rámcové naznačení pracovního postupu než o skutečnou charakteristiku vlastního metodického přístupu k řešení vytýčeného problému. Konečně v úvodní pasáži není vůbec cíl práce jednoznačně specifikován. Obdobně v závěru není až na dvě spíše okrajově v textu zmíněné výjimky (propastný rozdíl odlišující špičky české aristokracie od jejích nižších vrstev, posun

charakteru jednotlivých svědectví s ohledem na dobu jejich vzniku) specifikováno, k jakým zjištěním či závěrům autorka v průběhu práce dospěla.

Kromě těchto systémových připomínek bych pro příště doporučovala věnovat větší pozornost závěrečné redakci práce. V textu je řada drobných nedostatků převážně formálního charakteru jako překlepy, vynechaná slova či části slov, nenavazující části věty i gramatické chyby. Naopak bibliografické údaje i jednotné vedení poznámkového aparátu je na velmi dobré úrovni.

Souhrnně i přes uvedené výhrady odpovídá předložená bakalářská esej Markéty Zítkové základním požadavkům, které jsou na tento typ závěrečných studentských prací kladeny. Esej doporučuji k obhajovacímu řízení a navrhuji bodové hodnocení okolo 35 kreditních bodů.

18.10.2006

Miloslava Turková

